

OCHIQ TA'LIM RESURLARI (OTR): TA'LIMDA ERKINLIK VA IMKONIYATLAR

Musirova Farida Abdumo‘minovna

Annotatsiya: Ushbu maqola Ochiq Ta'lim Resurslarining (OTR) mohiyati, afzalliklari, kamchiliklari va ta'limdagi rolini tahlil qiladi. OTR o'qitish, o'rganish va tadqiqot maqsadlarida bepul foydalanishga ruxsat berilgan ochiq litsenziya ostida chiqarilgan ta'lim materiallari ekanligi ta'kidlanadi. OTR ta'lim xarajatlarini kamaytirish, tenglikni ta'minlash, moslashuvchanlikni oshirish, innovatsiyani rag'batlantirish va hamkorlikni kuchaytirish kabi afzalliklarga ega. Shuningdek, OTRning kamchiliklari, masalan, sifat kafolati, qidiruv qiyinligi va texnik ko'nikmalarga bo'lgan talablar ham ko'rib chiqiladi. Maqola OTRning ta'limning turli darajalarida muhim rol o'ynashi va ta'lim sifatini oshirishda, bilim olishni demokratlashtirishda va barcha uchun ta'lim olish imkoniyatini kengaytirishda muhim ahamiyatga ega ekanligini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: Ochiq Ta'lim Resurslari, OTR, ta'lim, ochiq litsenziya, ta'lim materiallari, ta'lim resurslari, bepul, arzon, o'qitish, o'rganish, innovatsiya, hamkorlik.

Globalashuv davrida bilim olishga bo'lgan talab ortib borar ekan, ta'lim resurslariga teng va arzon kirish imkoniyatini ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi. Ochiq Ta'lim Resurslari (OTR) ta'limda erkinlik va imkoniyatlarni yaratish, ta'lim mazmunini boyitish va bilim olishni demokratlashtirish uchun muhim vosita hisoblanadi.

Ochiq Ta'lim Resurslari (OTR) nima?

Ochiq Ta'lim Resurslari (OTR) - bu o'qitish, o'rganish va tadqiqot maqsadlarida bepul foydalanishga ruxsat berilgan, ochiq litsenziya ostida chiqarilgan har qanday turdagi ta'lim materiallari va resurslari. Bularga o'quv materiallari, darsliklar, ma'ruzalar, video-audiolar, testlar, o'yinlar va boshqa ta'limiy kontentlar kiradi. OTR ochiq litsenziyalar (masalan, Creative Commons) orqali himoyalangan bo'lib, foydalanuvchilarga materiallarni bepul foydalanish, moslashtirish va tarqatish huquqini beradi.

OTRning afzalliklari

Arzonligi va bepulligi: OTR ta'lim xarajatlarini sezilarli darajada kamaytiradi, chunki talabalar va o'qituvchilar qimmat darsliklar va o'quv materiallarini sotib olishga majbur emas. OTR ta'lim resurslariga kirish imkoniyati cheklangan talabalar va o'qituvchilar uchun teng imkoniyatlar yaratadi. OTR o'qituvchilarga ta'lim materiallarini o'z ehtiyojlariga mos ravishda moslashtirish imkoniyatini beradi.

Innovatsiya: OTR o'qituvchilarni yangi ta'lim usullarini sinab ko'rishga va innovatsion materiallar yaratishga undaydi.

Hamkorlik: OTR o'qituvchilar, talabalar va boshqa manfaatdor tomonlar o'rtasida ta'lim resurslarini yaratish va baham ko'rishda hamkorlikni rag'batlantiradi.

Doimiy takomillashuv: Ochiq litsenziya tufayli OTR doimiy ravishda takomillashtirilib, yangi bilim va texnologiyalarga moslashtiriladi.

OTRning kamchiliklari

- Sifat kafolati: Barcha OTR materiallari ham yuqori sifatli emas. Ba'zi materiallar noto'g'ri yoki eskirgan bo'lishi mumkin.

Qidiruv qiyinligi OTR materiallari turli platformalarda tarqalgan bo'lishi mumkin, bu esa ularni topishni qiyinlashtiradi. OTRdan foydalanish va uni moslashtirish uchun ma'lum texnik ko'nikmalar talab etilishi mumkin. OTRdan foydalanishda mualliflik huquqi qoidalariga rioya qilish muhim.

OTR ta'limning turli darajalarida muhim rol o'ynashi mumkin:

- Maktab ta'limi: Darsliklar, o'quv qo'llanmalari va boshqa ta'lim materiallari OTR orqali bepul taqdim etilishi mumkin.

Universitetlar o'zlarining kurslarini OTR orqali ochiq taqdim etishlari va boshqa muassasalar tomonidan yaratilgan OTR materiallaridan foydalanishlari mumkin.

Trening dasturlari, o'quv qo'llanmalari va boshqa kasbiy ta'lim materiallari OTR orqali bepul taqdim etilishi mumkin OTR har kimga o'z bilimi va ko'nikmalarini mustaqil ravishda oshirish imkoniyatini beradi.

Xulosa

Ochiq Ta'lim Resurslari ta'limda inqilobiy o'zgarishlar yasash imkoniyatiga ega. U arzon, tenglikni ta'minlovchi, moslashuvchan, innovatsion va hamkorlikni rag'batlantiruvchi ta'lim resurslarini taqdim etadi. OTRdan to'g'ri foydalanish orqali ta'lim sifatini oshirish, bilim olishni demokratlashtirish va barcha uchun ta'lim olish imkoniyatini kengaytirish mumkin.

ADABIYOTLAR:

1. Information and communication technologies in education: UNESCO Institute for information technologies in education - M. : IITO YUNESKO, 2013.

2. Novak, P. The Growing Digital Divide: Implications for an Open Research Agenda. Understanding the Digital Economy: Data, Tools and Research. Ed. B. Kahin and E. Brynjolfsson. Cambridge, MA: The MIT Press., 2000.

3. Measuring the Information Society (MIS). Executive Summary. ITU edition, 2015.

4. Begimkulov U.Sh. Pedagogik ta'limda zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari. Monografiya. -T.: Fan, 2007.